

Przejściowe wsparcie krajowe (PWK)

Stosownie do art. 147 rozporządzenia o planach strategicznych WPR państwa członkowskie, które przyznały przejściowe wsparcie krajowe w latach 2015–2022 zgodnie z art. 37 rozporządzenia (UE) nr 1307/2013, mogą nadal przyznawać rolnikom przejściowe wsparcie krajowe. Warunki przyznawania przejściowego wsparcia krajowego są identyczne z warunkami, o których mowa w art. 37 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1307/2013. Na zasadzie odstępstwa, w przypadku gdy warunki przyznawania przejściowego wsparcia krajowego odnosiły się do konkretnego okresu referencyjnego, państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o zmianie tego okresu referencyjnego na okres nie późniejszy niż 2018 r. Łączna kwota przejściowego wsparcia krajowego, którą można przyznać w danym sektorze, ograniczona jest do następującego odsetka poziomu płatności w każdej z sektorowych pul środków finansowych zatwierdzonych przez Komisję w 2013 r.: 50 % w 2023 r., 45 % w 2024 r., 40 % w 2025 r., 35 % w 2026 r., 30 % w 2027 r.

Polska, w latach 2023-2027, planuje stosować PWK w dwóch sektorach:

- uzupełniająca płatność podstawowa (płatność obszarowa),
- płatność do tytoniu (do ilości surowca tytoniowego objętego umową kontraktacji lub umową na uprawę tytoniu w okresie referencyjnym).

I. PWK w formie uzupełniającej płatności podstawowej

Wsparcie będzie przyznawane na takich samych zasadach, jak w roku 2013.

Są to płatności niezwiązane z wielkością produkcji.

Uprawnionymi do PWK są powierzchnie następujących upraw (w plonie głównym), które prowadzone są zgodnie z zasadami dobrej kultury rolnej:

Płatnością uzupełniającą objęte będą następujące rodzaje roślin uprawiane w plonie głównym:

- 1) zboża;
- 2) rośliny oleiste - rzepak, rzepik, słonecznik i soja;
- 3) rośliny wysokobiałkowe - bób, bobik, łubin słodki i groch siewny;
- 4) rośliny strączkowe - wyka siewna, soczewica jadalna i ciecierzycza pospolita;
- 5) rośliny strączkowe pastewne;
- 6) len włóknisty i oleisty;
- 7) konopie na włókno;
- 8) rośliny przeznaczone na materiał siewny kategorii elitarny lub kwalifikowany;
- 9) rośliny motylkowate drobnonasienne;
- 10) rośliny okopowe pastewne, z wyłączeniem ziemniaków pastewnych;
- 11) trawy na trwałych użytkach zielonych przeznaczone na susz paszowy;
- 12) mieszanki roślin motylkowatych drobnonasiennych z trawami na gruntach rolnych innych niż trwałe użytki zielone.

Płatność uzupełniająca do powierzchni gruntów ornych, na których nie jest prowadzona uprawa roślin, przysługuje, jeżeli na gruntach tych:

- 1) rolnik dokonał zasiewu w celu podniesienia żyzności gleby przez wprowadzenie do niej świeżej masy roślinnej (zielony nawóz);
- 2) roślinność została przyorana lub wprowadzona do gleby na skutek zastosowania innego zabiegu mechanicznego w terminie do dnia 31 sierpnia roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności uzupełniającej;
- 3) uprawa nie jest prowadzona nie dłużej niż rok.

PWK przysługuje raz w roku osobie fizycznej, osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej będącej posiadaczem gospodarstwa rolnego, która złoży wniosek o przyznanie płatności obszarowej na dany rok. PWK nie przysługuje do działki, która nie zostanie zakwalifikowana do podstawowego wsparcia dochodów do celów zrównoważoności.

Informacje zgodnie z art. 115 ust. 6 rozporządzenia o planach strategicznych WPR:

	2023	2024	2025	2026	2027
Planowana roczna pula środków finansowych (mln EUR)*	86,6	86,6	86,6	86,6	86,6
Maksymalna stawka wsparcia* (EUR/ha)	16,82	15,14	13,46	11,78	10,09
Czy modyfikowany był okres referencyjny?	Nie dotyczy.				
Opis komplementarności z interwencjami w ramach planu strategicznego WPR	<p>Uzupełniająca płatność podstawowa, ze względu na jej szeroki zakres (ponad 9 mln ha i ok. 1,17 mln rolników - dane za rok 2013), przyczyni się do wzrostu dochodów zdecydowanej większości rolników w Polsce.</p> <p>Zastosowanie tej płatności pozwoli na zmniejszenie różnicy między przeciętnym dochodem z pracy w gospodarstwie rolnym a przeciętnym wynagrodzeniem w gospodarce narodowej, a także różnicy między średnim wsparciem bezpośrednim w Polsce i w UE.</p> <p>W rezultacie wsparcie przyczyni się do realizacji celu szczegółowego nr 1, tj. wspieranie godziwych dochodów gospodarstw i odporności sektora rolnictwa w całej Unii w celu zwiększenia długoterminowego bezpieczeństwa żywnościowego oraz różnorodności w rolnictwie, a także zapewnienia stabilności ekonomicznej produkcji rolnej w Unii.</p>				

*Na wsparcie planuje się przeznaczyć 400 mln PLN rocznie. Podane kwoty zostały przeliczone wg szacunkowego kursu wymiany wynoszącego 4,6197 PLN/EUR (kurs wymiany dla kampanii roku 2021).

*Wysokość stawki obliczona na podstawie maksymalnych kopert finansowych oraz powierzchni określonej w Programie Przejściowego Wsparcia Krajowego na rok 2013, wynoszącej 9 508 903 ha.

II. PWK w formie płatności do tytoniu

Płatność będzie przysługiwała rolnikowi, jeśli:

- w 2018 r. był wpisany do rejestru producentów surowca tytoniowego prowadzonego przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa (KOWR)
- spełnia kryteria do otrzymywania podstawowego wsparcia dochodów do celów zrównoważoności.

Płatności przejściowe niezwiązane z produkcją mogą zostać przekazane w przypadku dziedziczenia gospodarstw lub przekazania gospodarstwa w całości innej osobie (głównie na mocy programu emerytalnego).

Płatności przejściowe niezwiązane z produkcją są przyznawane proporcjonalnie do produkcji tytoniu w roku 2018. Jeśli siła wyższa lub wyjątkowe okoliczności wpłynęły negatywnie na produkcję w 2018 r., płatności PWK niezwiązane z wielkością produkcji są przyznawane proporcjonalnie do ilości zakontraktowanej w 2017 r. (ilość wyrażona w tonach).

Informacje zgodnie z art. 115 ust. 6 rozporządzenia o planach strategicznych WPR:

	2023	2024	2025	2026	2027
Planowana roczna pula środków finansowych (mln EUR)	Trwają uzgodnienia.				
Maksymalna stawka wsparcia (EUR/ha)	Nie dotyczy.				
Czy modyfikowany był okres referencyjny?	Tak. Okres 2005-2006 zastąpiono okresem 2017-2018.				
Opis komplementarności z interwencjami w ramach planu strategicznego WPR	<p>W przypadku sektora tytoniu nie ma innej możliwości wsparcia niż w ramach PWK. W wyniku reformy WPR z 2013 r. sektor tytoniu został pozbawiony wsparcia w formie płatności związanych z produkcją. Również w pracach nad ostatnią reformą WPR sektor ten został pominięty – nie został ujęty ani na liście sektorów, do których można przyznawać wsparcie związane ani w sektorowych interwencjach rynkowych. Tym samym sektor uprawy tytoniu w UE jest dyskryminowany względem innych sektorów rolnych. Sektor uprawy tytoniu ma duże znaczenie z punktu widzenia gospodarczego, społecznego i środowiskowego. Uprawa tytoniu ma długą tradycję w Polsce i prowadzona jest głównie w małych, wyspecjalizowanych gospodarstwach rodzinnych. Średnia powierzchnia uprawy tytoniu wynosi ok. 2,4 ha. W ostatnich latach znacząco zmniejszyła się liczba plantatorów tytoniu. Uprawa tytoniu często stanowi jedyne źródło utrzymania rodzin rolniczych. Sektor ten charakteryzuje się wysoką pracochłonnością, niskim stopniem zmechanizowania i zwiększonym udziałem pracy ręcznej. Rolnicy rezygnują z tego kierunku produkcji m.in. z uwagi na rosnące koszty pracy najmnej. Ponadto, brak większych ośrodków przemysłowych zlokalizowanych w rejonach uprawy znacznie wpływa na ograniczenie możliwości alternatywnego zatrudnienia dla osób, które zamieszkują te tereny.</p> <p>Zarówno Polska, jak i UE są importerami netto surowca tytoniowego, wykorzystywanego do produkcji wyrobów tytoniowych w UE. Natomiast potencjał produkcyjny krajowego sektora produkcji tytoniu nieprzetworzonego nie jest wykorzystany. Krajowi producenci tytoniu nie są w stanie konkurować z tanim surowcem tytoniowym z krajów rozwijających się, korzystających z bezcłowego dostępu do unijnego rynku, w których rolnicy nie muszą spełniać wysokich norm rolno-środowiskowo-klimatycznych i gdzie są niskie koszty produkcji i siły roboczej.</p> <p>Uaktualnienie okresu bazowego pozwoli na lepsze ukierunkowanie wsparcia i realną pomoc tym rolnikom, którzy w stosunkowo nieodległym okresie referencyjnym produkowali tytoń i nadal, w znacznej części, związani są z tym sektorem. będą zajmować się produkcją.</p>				